

Frøya kommune

Hitra kommune

Hva nå?

Ruspolitisk handlingsplan for Hitra og Frøya kommuner

Denne folderen du leser i nå, skal gi deg en oversikt over det ruspolitiske arbeidet som det satses på i Hitra og Frøya kommuner. Utarbeidet våren 2009.

Dette arbeidet er inndelt i 3 områder:

- 1) Forebyggende arbeid**
- 2) For- og etterbehandling**
- 3) Skjenkepolitikk**

Vi er alle sammen en viktig brikke i dette arbeidet. Hvordan du forholder deg til alkohol og narkotiske stoffer, påvirker ikke bare deg, men også miljøet rundt deg. Når det arbeides forebyggende, er den prioriterte gruppen vår; Barn og Unge. For at vi skal lykkes med denne gruppen, er det vi voksne som må vise oss som gode og synlige rollemodeller. Vi er også avhengige av den lokale innsatsen vår over-

for personer som allerede har et rusproblem, gjennom for- og ettervern. Det at det er god kontroll på salgs- og skjenkepolitikken styrker ryddigheten i forbruket vi har. Kontroll på skjenking og serveringstider gir også mindre utøving av vold på utestedene våre. Vi ønsker oss et mest mulig trygt samfunn, med kontrollert bruk av rusmidler, - også de lovlige.

Tverrfaglig samarbeid

Mål, strategier og tiltak på rusmiddelområdet innbefatter innsats fra næring, helsetjeneste, skole, kultur og frivillige. I våre kommuner har vi tverretatlig samarbeid som arbeidsmetode. Det er organisert på forskjellige måter, deriblant gjennom Samarbeidsteam og SLT. Når det gjelder det rusfaglige arbeidet er det

spesielt viktig å kvalitetssikre tiltak sånn at de blir igangsatt og systemisk utført over tid. Vi har også interkommunalt samarbeid på flere tjenesteområder; som PPT, NAV, Dalpro og videre arbeides det med samarbeid i barne- og familietjenesten (BFT).

Nasjonale strategiske mål og situasjonen i Norge pr. idag:

Regjeringens visjon for rusmiddelpolitikken, både for alkohol- og narkotikapolitikken, er: "Frihet fra rusmiddelproblemer", mens hovedmålet er en: "betydelig reduksjon i de sosiale og helsemessige skadene av rusmiddelbruk". Totalforbruket av alkohol i den norske befolkningen øker, og det er en økning av antall personer som drikker relativt ofte, samtidig som det drikkes mer per gang. Det blir stadig færre avholdende, fordi det i dag er det nesten like mange kvinner som menn som drikker alkohol. Det norske drikkemønsteret er også preget av kraftig beruselse. Dette gjelder både blant de som drikker mye og lite. Tendensen fra begynnelsen av 1970-tallet til i dag har vært at det drikkes mindre brennevin - og mer øl og vin. De siste årene har denne tendens endret seg slik at det nå drikkes mer brennevin.

Antall brukere av illegale narkotiske stoffer i Norge anslås til å ligge mellom 2 og 3.5 prosent av befolkningen mellom 16-66 år. Det ser ut til at økningen i antall brukere av cannabis og amfetamin flater ut. For ecstasy og opiater er det fortsatt en tendens til redusert bruk. For kokain rapporteres det om økning i antall brukere. Økningen i antall misbrukere som mottar legemiddelassistert rehabilitering (LAR) antas å ha hatt en vesentlig betydning for nedgangen i overdosedødsfall i Norge. I Norge i dag, er det økende oppslutning om viktigheten av alkoholfrie soner som: i trafikken, i arbeidslivet, under graviditet, - og når man er sammen med barn og unge.

Våre strategier for å nå målene i Regjeringens plan

Målene er i tråd med hovedmål og delmål i kommuneplan og statlige føringer og lovverk på området.

- Arbeide med tilbud om foreldreveiledning, tidlig og underveis i oppveksten.
- Arbeide forebyggende for å heve debutalderen for bruk av rusmidler blant ungdom.
- Etablere rusfrie tiltak for ungdom. Helst permanente treffsteder der alle får tilbud om å komme, også bestrebe å nå de som betrakter seg som ensomme.
- Styrke den lokale innsatsen overfor personer med rusproblem, gjennom behandlingstilbud i for- og ettervern
- Arbeide for at flest mulig av den voksne befolkningen i kommunene våre ser og skjønner at de er modeller for barn og unge, gjennom sitt eget rusbruk.
- Arbeide for god kontroll på salgs - og skjenkepolitikken.

Hva sier vår ungdomsundersøkelse?

Ungdomsundersøkelsen er et samarbeid mellom forskere ved Sentio Research Norge og prosjektet Barn og Unge. Den er for aldersgruppen 13-18 år. Pr. des. 08 har vi gjennomført to årlige undersøkelser, og har den tredje igjen for 2009. Det som er styrken i en egen undersøkelse, er at vi kan gå fra "å synse til å ville vite", og at det viser tydeligere hvor tiltakene bør settes inn for denne aldersgruppen. Av 631 utsendte skjemaer har 395 besvart. (nov.08).

Hovedtemaene i undersøkelsen er:

- **Mestring**
- **Vold/problematferd**
- **Forhold til sex**
- **Alkohol og rus**

Undersøkelsen i sin helhet ligger på nettsidene

- **www.hitra.kommune.no**
- **www.froya.kommune.no**
- **www.youth.no**

Noen av hovedfunnene og kort oppsummering finner du her:

Sterke sider og utfordringer:

Absolutt de fleste av ungdommene på Hitra og Frøya er fornøyd med hvordan de har det, og har heller ikke store problemer i hverdagene sine. De har heller ikke problemer med å konsentrere seg på skolen, eller å motstå press for å si sine egne meninger og velge ut fra seg selv. Likevel er det 5-6 % som opplever flere forhold som vanskelige, og det er til dels de samme ungdommene som svarer dette.

Beskrivelse av hvordan man vanligvis er:

3 av 4 har noen å være sammen med dersom de ønsker det, mens en gruppe av ungdommene sier de

ikke har det, og føler seg ensomme. De fleste av de som er ensomme sier de ikke har ikke delt det med noen. Vi finner også at de som kjenner seg ensomme i større grad enn snittet, opplever andre områder som problematiske og tunge. Undersøkelsen viser hvilken aldersgruppe de er i, og hvor de tilhører.

Hvordan ungdommen har det:

Selv om de fleste trives på skolen er det noen som mistrives eller kjeder seg, og når alderen øker, er det også noen som skulker skoledager. Vi finner til dels samsvar mellom disse gruppene. Vi finner også at en betydelig andel av ungdommen bekymrer seg for framtida, og det gjelder spesielt jenter.

Ellers kan man merke seg at 1 av 4 har opplevd mobbing og 3 % av ungdommen sier de er hardt utsatt for mobbing. Her forteller også undersøkelsen alder og tilhold.

Fritidsaktiviteter og ønske om fritidstilbud:

Det å være sammen med venner er den mest populære fritidsaktiviteten blant ungdom på Hitra og Frøya. Det å være med venner kan for eksempel kombineres ved at man sammen gjør andre aktiviteter. Det er også populært å se på TV eller film. Over halvparten har krysset av på dette som et av de tre alternativene for fritidsaktiviteter. Videre ser vi at under halvparten har krysset for at de driver med idrett. Det å gjøre lekser eller lese bøker på fritiden er mer vanlig blant jenter enn gutter. På den andre siden er det flere gutter enn jenter som spiller dataspill. Festing er mest gjeldende blant de som er 16 år og eldre. Når ungdommene spørres om tilbud de savner, ser vi at det i stor grad savnes mangfold i idrettstilbud. Ungdomsklubb nevnes også.

Handlinger som tester/bryter regler eller lover:

Ungdommene ble stilt spørsmål ang. handlinger som tester/bryter lover og regler, og vi ser at vi har utfordringer her. Nasking fra butikker, hærverk og vinningsinnbrudd nevnes. Det er en større andel av guttene enn jentene av de som har gjort disse handlingene.

Videre viser undersøkelsen at en gruppe av ungdommen har blitt utsatt for trusler om vold og noen har blitt utsatt for vold. Det er også antydninger til at det er noe grov vold som foregår.

Seksuelle erfaringer:

Av de som har debutert seksuelt blant ungdomsgruppen, ligger gjennomsnittsalderen lavere enn landsgjennomsnittet. Det er derimot viktig å understreke at resultatet må sees i lys av at kun de som har debutert er med i beregningen. Mange av dem som ikke har debutert ennå vil kanskje debutere i en alder som er høyere enn dette gjennomsnittet, og på den måten trekke opp det reelle snittet.

Undersøkelsen viser at det finnes tilfeller av grove seksuelle overgrep i kommunene. Noen sier også at de selv har, eller kjenner noen som har byttet sex mot penger/rusmidler/klær etc.

Forhold til alkohol og andre rusmidler:

Det å drikke alkohol er forholdsvis vanlig blant ungdommen i denne aldersgruppen, på Hitra og Frøya. Det er kun 24 % som sier de aldri har drukket alkohol, og andelen som har drukket øker med alderen. Vi ser at prosenten for de som sier de ikke drikker alkohol har øket fra 16 til 24% gjennom de to undersøkelsene. Dette er en positiv tendens. Undersøkelsen sier at det er vanlig å begynne å drikke alkohol i 14-15 års alderen, men det er også en del som begynner tidligere. De fleste får tak i alkoholen gjennom eldre venner, men det er også i overkant av 30 % som sier de får alkohol fra sine foreldre. Det er først og fremst på fest, både offentlige og private, det drikkes. Vi finner videre at hele 1 av 5 ungdommer sier de har vært med på fyllekjøring. Det er alkohol som gir de største rusutfordringene, i denne aldersgruppen, i kommunene våre.

Det er kun en liten andel som har brukt andre rusmidler enn alkohol, men det er likevel urovekkende at en gruppe ungdommer har prøvd dette, og til dels bruker disse stoffene jevnlig. Det er til dels de samme ungdommene som sier de har erfaring med de ulike rusmidlene.

Aktiviteter og tiltak for å nå våre ruspolitiske mål

Vi har tro på at det er de grunnleggende og trygge opplevelsene fra barndommen som gir de beste beskyttelsesfaktorene for barn og unge videre i livet. Foreldrene er de viktigste i deres liv. Det vi kan tilby i kommunale sammenhenger er tilbud som samarbeider og støtter foreldrene i deres avgjørende arbeid. Når vi nå beskriver tiltak, vil de kanskje være lett å kjenne igjen fra tidligere, men utfordringen er å kvalitetssikre at de gjennomføres!

Tiltakene følger også inndelingen:

1) Forebyggende

2) For- og ettervern

3) Skjenkepolitikk

Dette siste området vil du finne som eget punkt på nettet på kommunenes hjemmesider, under "Rusplan".

1) Forebygging

Musikaloppsetninger:

Gjennom både barnehager, skoler og frivilligheten opplever vi tiltak som er forebyggende for våre barn og unge. Vi har i mange år sett kulturaktiviteter gjennom små og store musikaloppsetninger.

Felles positive opplevelser og engasjement styrker tro på seg selv og egne krefter. I kommunene våre har vi voksne som yter mye for dette viktige byggende arbeidet. Det er å håpe at det legges til rette på beste måte for at aktivitetene fortsetter.

Rollemodeller:

Vi voksne er rollemodeller, og i sterkeste grad i det vi gjør. Vi må derfor også tenke gjennom og tåle utfordringer på eget alkoholforbruk. Samtidig er det nødvendig at vi setter grenser, og ikke faller for fristelsen å gi mindreårige alkohol. I ungdomsundersøkelsen vår svarer en høy prosentandel, under 18 år, at de får alkohol fra foresatte.

Foreldregrupper:

I kommunene våre forsøker vi nå med foreldregrupper omkring det å være oppdrager. Det at vi voksne tør å være voksne, samtidig med at vi er med i lek og bruker tid på barna og ungdommene våre, vet vi gir en god beskyttelse videre i livet. Gruppene arrangeres på helsestasjonen og i barnehagene i Hitra kommune. Det er ønskelig at fagpersonell på Frøya får samme sertifiseringsmulighet. Det bør vurderes avsatt midler til dette. Det er Bufetat som holder kursene.

Grupper for barn:

Helsesøstre og pedagoger har også grupper for barn i skilsmisser, (PIS). Disse gruppene gir barna muligheter til å snakke om det de synes er vanskelig, og også oppleve at andre kan tenke og kjenne på det samme. Dette tilbudet er gitt av Hitra kommune - og det er ønskelig at det fortsetter. Helsestasjonen kan kontaktes.

Noen foreldre sliter med den psykiske helsa si, og det er fra høst 2008 forsøkt med grupper for barna deres. (BAPP). Vi vet at barn kan lide under å ha foreldre som er psykisk syke, og at det er viktig for dem at de blir sett og lyttet til. Interesserte kan ta kontakt med psyk.tjenesten i Frøya kommune.

MOT-kampanjen:

Ungdommer i ungdomsskolene og videregående er med i MOT-kampanjen. Sammen med voksne rollemodeller arbeides det med holdninger til å ha MOT for å stå for egne valg. Begge kommunene våre er MOT-kommuner, og fortsetter arbeidet planmessig framover. Det er ønskelig at MOT-ideologien kunne gjennomsyret kommunen ennå mer enn den gjør i dag. Det er viktig å sikre stillingsprosent for de voksne i informatørrollen.

Ungdommens egen kampanje:

Rolignå er en kampanje av ungdom for ungdom. Målet er å øke debutalder for bruk av alkohol, - og senke forbruket. Denne holdningskampanjen har 6 ungdomsagenter, og ønsker flere.

www.rolignaa.no

Kampanjen støttes av "avogtil", tidligere alkokutt.

Hitra- og Frøya ungdomsråd og elevrådene:

I kommunene våre ønsker vi aktive og bevisste ungdommer. Hitra og Frøya ungdomsråd har muligheter for å delta aktivt i demokratiet for alle ungdommene våre. (HUR og FUR). Elevrådene ved alle skolene bør få opplæring i møteteknikk og diskusjonsteknikk. De skal ha innflytelse og medbestemmelse i saker som angår dem og deres egen trivsel. Gjennom medbestemmelse, og det å bli hørt av voksne, kan vi sikre kommunikasjon med ungdomsgruppene.

UKM:

Ungdommens kulturmønstring (UKM) støtter interesser og kreative hobbyer. Alle aktiviteter er rusfrie, og ungdommene er aktive. Voksne i lokalmiljøene bør støtte opp om aktivitetene.

Mobbeprogram:

Vi ønsker nulltoleranse mot mobbing, fordi vi vet at det kan gi psykiske vansker der og da og seinere i livet. Barnehagene og skolene må styrke systemene mot mobbing og antisosial atferd. Gjennom ungdomsundersøkelsen vår ser vi at noen svarer at de kjenner seg ensomme, og at noen sier de blir mobbet. Å bli holdt utenfor fellesskapet kan føre inn i rusmisbruk. Olweus mobbeprogram er vitenskapelig, - og bør videreføres eller igangsettes. Arbeidet mot mobbing krever tett samarbeid med heimene og alle fagarenaene. SLT er også et fora der utvikling av tiltak kan drøftes.

Overgangsordninger:

Alle overgangsordninger for barn og unge kan bety risikofaktorer. Overganger mellom bla. skoleskifte bør ha egne planer og faste rutiner. Arenaer der barn og unge oppholder seg, bør etterse og bestrebe at alle har en venn de kan være trygge på.

Temakvelder og FAU:

Foreldre bør bruke sine kontaktpersoner (eks. FAU), og arrangere i samarbeid med barnehager og skoler, informasjons-temakvelder omkring rusproblematikk. www.settegrenser.no

Helsestasjon for ungdom:

Vi ser av ungdomsundersøkelsen vår at mange av de ungdommene som sier de drikker en del, eller er ensomme, sier at de ikke har snakket med noen om det.

Helsestasjon for ungdom er tilbud som er i kommunene. Å gjøre denne tjenesten lett tilgjengelig, for eksempel gjennom sms bør det satses videre på. Ungdom bør skånes for å vise at de søker hjelp. Det må sikres stillingsandel til denne tjenesten.

Politiet:

Politiet er også en samtalepartner ungdom kan benytte. Faste tider på videregående skole skal igangsettes igjen.

Oppfølgingstjenesten og NAV:

Noen ungdommer velger av forskjellige grunner å avslutte videregående skole tidlig i løpet. De får samtaletilbud gjennom Oppfølgingstjenesten i videregående skole og NAV. Ungdommer som dropper ut er en ekstra sårbar gruppe og bør følges tett.

Hitra og Frøya konfliktråd:

Enkelte situasjoner og konflikter kan være ekstra vanskelige for ungdom. Hitra og Frøya konfliktråd kan brukes i slike sammenhenger. Gjennom samtale og forsoning kan mye forebygges.

www.konfliktraad.no

Rustelefon:

For ungdom og voksne er det åpen landsdekkende rustelefon, mandag-søndag, kl. 11-19.

"Ingen pekefingre – bare svar på det du lurer på!"
Tlf.nr: 08588.

Nattravnene:

Nattravnene som gjør en fin innsats på Sistranda er trygge voksenmodeller. Det er absolutt ønskelig at aktiviteten stabiliserer seg og fortsetter. De ser mye og forhindrer mye gjennom å være samtalepartnere. Nattravnene representerer den delen av frivilligheten som møter ungdom "utenom åpningstida".

Russetida:

Det å være ung innebærer at egne erfaringer må gjøres. Noen av disse erfaringene kan lett bli dyrkjøpte. Forebyggende innsats før russetida bør innarbeides som system. Gjennom samtale med politi, helsesøster og skole dekkes områder som sex, bilkjøring og rus.

"Hjem for en 50-lapp":

"Hjem for en 50-lapp" er et trafikalt tiltak for å få ungdommene trygt hjem fra offentlig fest. Det bør fortsette. Det at foresatte mister innsyn i ungdomsgruppen gjennom at de ikke henter egne ungdommer, bør utfordre dem til å være aktive og etterspørre hva som skjer. Det er også muligheter for å være festvakter. Noen vil kanskje fremdeles hente sine egne ungdommer. Mange ungdommer sier i undersøkelsen at de har sittet på med beruset sjåfør. "Hjem for en 50-lapp" forhindrer dette, men må utvides til også å gjelde i ferier da eldre ungdommer kommer hjem.

Frivilligheten:

Idrett og korps og annen organisert frivillighet starter sitt arbeid der det offentlige slutter. De aktiviserer mange og gir mange meningsfull fritid. Det er viktig at de får tilbud om lederopplæring, for å øke motivasjonen for å stå i arbeidet og for å takle vanskelige situasjoner. (MOT har tilbud).

Kommunale ungdomstreffsteder:

Ungdommer ønsker å ha sin egen rusfrie plass å være. De ønsker å bestemme innholdet på plassen, og være aktive i ledelsen. Hitra kommune må bestrebe å holde Ungdomsbasen gående, og Frøya kommune å få Treffsted for ungdom i gang. Ungdomsrådene har vært aktive i etableringen. Det må arbeides med rekruttering, sånn at ikke bare noen vil ha et eierforhold til plassen.

Det undersøkelser (Ung fritid) viser; er at de som er aktive fra før gjerne oppsøker klubben, - og at vi fremdeles vil ha noen ungdommer det er vanskelig å nå i fritida.

2) For- og ettervern

Familiegrupper:

For den mer voksne del av befolkningen har det tidligere vært organisert grupper av frivillige for de som sliter med alkoholproblemer. De var organisert gjennom Familiegrupper, i samarbeid med BlåKors. Pr i dag er det ikke slike tilbud i kommunene, men det er ønskelig at det kunne restarteres og det arbeides for det.

AKAN:

Hitra og Frøya kommuner har AKAN-tillitsvalgte. AKAN er "arbeidslivets kampanje mot alkohol og narkotika". De har tilbud om kurs og informasjon. Dette arbeidet må aktiviseres, synliggjøres og gi info gjennom for eksempel lokalpressen.

www.akan.no

"Tett på":

"Tett på" er et prosjekt som ble startet høsten 2007 i Hitra kommune. Prosjektet ble startet etter tilskudd fra sosial- og helsedirektoratet i samarbeid med Fylkesmannen i Sør-Trøndelag. Utgangspunktet var å styrke kommunens innsats overfor personer med sammensatte behov, - og deri også rusproblematikk. Frøya kommune fikk tilskudd i 2008 for oppstart av samme prosjekt. Samarbeidet mellom kommunene er tenkt gjort gjennom etablering av et team med fagpersoner, for samarbeid til det beste for hver bruker. De som er deltakere i "Tett på" trenger lang tid på å opparbeide seg både sosial og praktisk kompetanse, og av den grunn følges de tett og langsiktig. De er en gruppe mennesker med ressurser vi ønsker de skal få brukt, men de trenger ekstra oppfølging for å komme i posisjon for å nyttegjøre seg sine evner.

Psykiatri- og rustjenesten:

Blant den voksne befolkningen som sliter med rus-

problematikk, er det i noen tilfeller en sammensatt problematikk av rus og psykiatri. De som får betegnelsen dobbeltdiagnose trenger at fagpersoner på både rus og psykiatri samarbeider tett. Det er viktig at det finnes stillinger med fagpersoner i, som kan betjene denne gruppen.

Kommunene har sine egne psykiatriplaner og opptrappingsplan for rus skal utvikles.

Dalpro:

Dalpro har arbeidserfaring med voksne som også har rusproblemer, og er videre en viktig interkommunal samarbeidspartner. Der er det realisert arbeidsprogrammet "Vilje viser vei", og i tillegg Arbeid med bi-stand.

SLT:

SLT Samordning av Lokale Tiltak mot rus og kriminalitet. Hitra og Frøya kommuner startet en ny organisering av et helhetlig forebyggingsarbeid gjennom SLT-modellen, i mai 2007. Vi skal samle kunnskap om og kartlegge barn og unges situasjon, og på grunnlag av dette se på de lokale mulighetene for å arbeide kriminalitetsforebyggende. Målet er å få mer effekt av allerede igangsatte tiltak ved at alle instanser støtter og utfyller hverandres arbeid. Det er tenkt at saker skal kunne løses på et tidligere stadium. I SLT sitter det representanter fra barnevern, lensmann, NAV, kultur, helsesøstre, grunnskole og videregående skoler, konfliktrådet og frivilligheten. Det er viktig at alle instanser fortsatt får mulighet til å prioritere dette arbeidet, og at ordningen får etablere og utvikle seg som et godt koordinerende system. Å lukte lunta tidlig, - og få til forent innsats, er det vi kan lykkes med i saker SLT arbeider med.

Hvordan arbeide for å nå målene?

Hvilke nye tiltak kan vi ønske?

I tiltakene i Rusplanen vektlegges det områder som bør kvalitetssikres. Noen av områdene ligger i de kommunale organisasjonene fra før, men må sikres gjennomført av de som har ansvarsområder på feltene. Andre tiltak må ha fornyet prioritering for å gjennomføres, og andre igjen er nye og trenger oppbygging. Vi må samordne, koordinere og kanskje vil det være nødvendig med organisatoriske endringer. Utfordringene vi har på rusområdet, kan vi betrakte som mer eller mindre felles i kommunene våre.

1. Interkommunale tjenester i Nav.
Brukermedvirkning.
2. Bosetting
3. Interkommunal leder SLT
4. Tverrfaglig interkommunalt rusteam
5. Utenlandske arbeidstilflyttere med familier og framtidige flyktninger, bør forholde seg til en kontaktperson i det offentlige. Dette kan lette forståelse og informasjon om det norske samfunnet. Tverrfaglig integreringsarbeid må vektlegges for gruppen.
6. Frivilligheten i kommunene våre er viktige samarbeidspartnere. Det er viktig at det fortsatt tilrettelegges for deres organisering og aktivitet.
7. I kommunene våre har vi også aktører utenfor det kommunale systemet som kan brukes i for- og ettervernsarbeid. Det er viktig å være flere sammen om å tenke alternativt for å lykkes med tiltak som gir hverdager med innhold for denne gruppen.

Retningslinjer for arbeid med saker etter alkoholloven og annen utfyllende informasjon fra andre fagarenaer i forhold til rus, er på kommunenes nettsider, lagt under RUSPLAN. Rusplanen vil revideres etter bestilling fra kommunestyrene.

Det er viktig at vi tenker utvikling av en felles rusfaglig kompetanse, spesielt gjennom interkommunale tjenester i NAV. Brukermedvirkning er også et hovedpunkt for å lykkes i arbeidet.

Bosetting av personer med rusproblematikk gir risiko for nyrekruttering av ungdommer inn i rusmiljø. Vi kjenner til utfordringer vi har i kommunene våre, der boliger skaper uheldige samlinger og grupperinger. Boligsosialt arbeid må prioriteres.

Det bør fortsatt være en interkommunal leder for SLT (målgruppe 0-23 år), og Politiråd (hele befolkninga) må settes på dagsorden.

Det bør vurderes en opparbeidelse av et tverrfaglig interkommunalt rusteam, som også kan ha mer oppsøkende funksjon. Samarbeidspartnere bør være sosialtjeneste i NAV, spesialisthelsetjenesten og psykiatrilhelsetjenesten. SLT-koordinator bør også delta her.

Fra musicalen
"ACROSS THE UNIVERSES"
ved Frøya vgs. 2009

www.youth.no

Frøya kommune

Hitra kommune